
LIGUORI
SZT. ALFONZ

SZÜZ MÁRIA ERÉNYEI

SZALÉZI
MŰVEK

Lelkiélet kis könyvei.

1. Paul de Joegher S. J.

A Jézus Krisztussal azonosult élet

Ára 80 fillér.

2. Liguori Szent Alfonz

A Boldogságos Szűz Mária erényei

Ára 60 fillér.

3.

Aranykönyv

vagyis az alázatosság gyakorlása

Ára 60 fillér.

4.

Szalézi Szent Ferenc Szíve

Ára 60 fillér.

5.

Másfélezeréves igék

Szemelvények Szent Ágoston beszédéből

Ára 60 fillér.

SZŰZ MÁRIA ERÉNYEI

A LELKIÉLET KIS KÖNYVEI

II.

LIGUORI SZENT ALFONZ

SZŰZ MÁRIA ERÉNYEI

II. KIADÁS

LIGUORI SZENT ALFONZ

**SZŰZ MÁRIA
ERÉNYEI**

II. KIADÁS

SZALÉZI MŰVEK, RÁKOSPALOTA

Nihil obstat. Carolus Szitkey Societas
Salesianae, censor dioecesanus.
Imprimatur. No. 7615|1939. Vacii die 21-a De-
cembris 1939. † Stephanus Episcopus Vacien-
sis.

BEVEZETÉS

Szent Ágoston mondja, hogy ha a szentek biztosabb s hatalmasabb segélyére akarunk szert tenni, követnünk kell őket, mert ők bizonyára készletve érzik magukat az érettünk való imádságra, ha látják törekvésünket, hogy életükben gyakorolt erényeiket kövessük.

Midőn a szentek Királynéja, a mi hatalmas szószólónk, Mária megment valamely lelket az ördög karjaiból és ismét kiengesztelte Istennel, akkor egyúttal azt is akarja, hogy az a lélek ezentúl kövesse őt; mert egyébként nem

gazdagíthatná kívánsága szerint kegyelmekkel, hiszen bűnös életével ellene szegülne. Azért mondja Mária boldognak azt, ki követésén fáradozik: „Most tehát fiaim, hallgassatok engem: Boldogok, akik megőrzik utaimat.” (Péld. 8, 32.)

Aki szeret, az vagy hasonló már szerelmeséhez, vagy igyekszik azá lenni, amint a latin közmondás mondja. A szeretet szeretetre lel, vagy szeretetet ébreszt.

Azért int bennünket Szent Jeromos, hogy ha már valóban szeretjük Máriát, akkor kövessük is, mert ez a legnagyobb szolgálat, melyet iránta tanusíthatunk: Kedveseim, tiszteljétek Máriát, akit szerettek, mert csak akkor szerettetek, ha követni is igyekeztetek, akit szerettek.

Richard pedig azt mondja, hogy Máriának csakis azok az igazi fiai és csakis azok érdemlik meg e

szép nevet, akik úgy törekszenek élni, mint ahogyan ő élt: Mária fiai az ő követői. A fiú igyekezik tehát, — mondja Szent Bernát — hogy kövesse anyját, ha kegyét óhajtja; mert ha látja az anya, hogy anyát megillető módon tiszteli őt a fiú, ő is úgy bánik majd vele s úgy kedveli, mint fiát.

Bár az evangéliumokban csak kevés följegyzést találunk Szűz Mária erényeiről, mégis föltalálható bennük az, hogy Mária teljes volt kegyelemmel; ebből pedig eléggé kitetszik, hogy minden erénnyel ékeskedett, mégpedig hősi fokban.

Szent Tamás mondja, hogy a többi szentek egy-egy különös erényben tűntek ki. Az egyik tiszta, a másik alázatos, a harmadik irgalmas és könyörületes volt, de a Boldogságos Szűz Mária tökéletes volt minden erényben s azért

mint példakép állhat mindnyájunk előtt.

Szent Ambrus szintén ezt tanítja: egyedül Mária élete volt olyan, hogy elégséges minta mindenki számára. Azért int is bennünket: Példaképpül lebegjen szemetek előtt Mária szüzessége és élete, amelyben számunkra az összes erények példája ragyog. Tekintsétek csak vándorlástok mintájának s ismerjétek föl rajta, mit kell javítani magatokon, mit kell kerülnötök, mit kell elsajátítanotok.

Mivel a szentatyák tanítása szerint minden erény alapja az alázatosság, azért mi is azt vegyük fontolóra elsősorban, hogy mily nagy volt Isten szent anyjának alázatossága.

I.

MÁRIA ALÁZATOSSÁGA

Az alázatosság, — úgymond Szent Bernát, — az erények alapja és őrzője. S méltán, mert alázatosság nélkül egyetlen más erény sem találhat állandó helyet a lélekben; sőt ha minden erény feltalálható volna is, mind futva futnának, mihelyt az alázatosság eltávozik.

Az Isten — írja Szalézi Szent Ferenc Chantal Szent Franciskához — az Isten oly annyira szereti az alázatosságot, hogy mihelyt meglátja, azonnal odasiet.

Krisztus eljövetele előtt isme-

retlen volt ez az oly szép és oly szükséges erény; Isten Fia azért jött a földre, hogy bennünket megtanítsa reá, s akarta, hogy különösen ebben igyekezzünk nyomdokába lépni. Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű. (Mt. 11, 29.) Mária volt Krisztus legelső és legtökéletesebb tanítványa az összes erényekben, kiváltképen ez volt alázatosságában, amellyel megérdemelte, hogy minden teremtmény fölé emeltesék. Szent Mechtildis kijelentésben is részesült, amely szerint az alázatosság volt az első erény, melyet Mária már kora gyermekségétől fogva kiváló gonddal ápolt magában.

A szívbeli alázatosság első ténye, hogy alacsony véleményt tápláljunk önmagunk felől.

Mária oly alacsonyan vélekedett magáról, hogy Szent Mechtildis

dis látomásai szerint, bár jól tudta, hogy sokkai gazdagabb másoknál kegyelem dolgában, mégis soha senkinek elébe nem tette magát.

Rupert apát pedig a Szentírás e szavainak: „Megsebesítetted szívemet, én húgom, jegyesem... nyakad egy hajfürtjével,” (Én. 4, 9.) magyarázása közben azt mondja, hogy a jegyes hajfürtje az alacsony vélekedés, melyet Mária önmaga felől tartott s mellyel szíven találta Istenét.

Természetesen bűnösnek azért nem tarthatta magát a Boldogságos Szűz, mert hiszen Szent Terézia szerint az alázatosság: igazság. Mária pedig tudta, hogy Istent soha meg nem bántotta; el kellett ismernie, hogy Istentől több kegyelmet kapott, mint más teremtmény, mert hisz az alázatos lélek az Úrtól nyert kiváló kegyel-

meket már csak azért is elismeri, hogy magát így jobban megalázhassa; az Istennek anyja pedig Istenének végtelen hatalma s jósága felől bírt mély ismerete alapján csak még jobban felfogta alacsonyágát s azért jobban meg is alázza magát, mint mások.

Mária az Énekek Énekének jegyesével így kiáltott fel: „Ne néztek úgy rám, hogy fekete vagyok, mert a nap vette el színemet!” (Én. 1, 5.) Szent Bernát magyarázata szerint vele így szólt: „Ha Istenhez közeledem, úgy találom, hogy fekete vagyok.” S ez azért volt, teszi hozzá Szent Bernardin: Mivel a Boldogságos Szűz mindenkor az isteni Felséghez viszonyítja az ő semmiségét.

Miként a koldusasszony, akit gazdagon felöltöztettek, de azért még sem lesz büszke, hanem jótevője előtt csak még mélyebben

megalázkodik, mivel az ezzel a szegénységére emlékeztette; úgy Mária is, minél több kegyelmet kapott, annál jobban megalázkodott, mivel ezek arra emlékeztették, hogy minden Isten adománya.

Azért szólt így Szent Erzsébet szentbenedekrendi apácához: Tudd meg, hogy én igen nyomorultnak s az isteni kegyelmekre méltatlannak tartottam magamat. Azért mondja sienai Szent Bernardin: „Miként nem volt teremtmény, ki Istennek Fia után magasabb kegyelem-méltóságra jutott volna, mint Mária, úgy nem volt még, ki az alázatosság örvényébe mélyebben alászállott volna.”

Az is alázatosságra vall, ha az Istentől kapott égi ajándékokat takargatjuk.

Mária el akarta titkolni Szent József előtt, hogy Istenanyává lett, bár szükségesnek látszott annak

kinyilatkoztatása, hogy általa legalább megőrizze szegény jegyesét a tisztaságában való kételkedéstől s nyugtalankodástól. És valóban, így is volt, mert Szent József egyrésztől nem kételkedhetvén Mária szüzességén, másrésztől a titkot sem fejthetvén meg, már-már azon gondolkozott, hogy elbocsátja őt, (Mt. 1, 19.) hogy így zavarából meneküljön és minden esélytől bizton maradjon; s ha az angyal ki nem jelenti, hogy jegyese a Szentlélektől fogant, bizonytalanság is bocsátja.

Az alázatos azt sem akarja, hogy dicsérjék, mert legfőbb óhaj-tása, hogy minden tisztelet Istené legyen.

Ezért Mária, amikor Gábriel fő-angyal köszöntötte s dicsérte, megzavarodott. Épen úgy, mikor Szent Erzsébet mondá neki: „Áldott vagy te az asszonyok között.

— Honnét vagy az nekem, hogy az én Uram anyja jöjjön hozzám? És boldog vagy, ki hittél... (Lk. 1, 42. 43. 45.) Mária legott Istenre háritott minden dicséretet és alázatos énekszóval felelt: „Magasztalja az én lelkem az Urat.” Mintha csak azt mondaná: Erzsébet, te engem dicsérsz, de én Uramnak adom a dicséretet, mert csakis egyedül őt illeti a tisztelet s dicséret. Te azon csodálkozol, hogy hozzád jöttem, én meg bámulom Istennek mérhetetlen jóságát, mert csak egyedül őbenne lelem minden örömet. És örvendez lelkem az én üdvözítő Istenemben. Te fennen magasztalod hitemet, de én Istent dicsőítem, mert ő magasztalta fel olyannyira az én semmiségemet: Mert megtekintette szolgálójának alázatoságát. (Lk. 1, 46. 47. 48.)

Azért mondotta Szent Brigittá-

nak is: Miért aláztam meg magamat oly mélységesen? miért érdekeltem ki oly nagy kegyelmeket? Csak azért, mert tudtam és felgondoltam, hogy önmagamtól semmim sincs és semmi vagyok. Nem akartam azért a magam dicséretét, hanem csak az adományozóét és teremtőét.

Szent Ágoston Mária alázatosságának szemléletekor felkiált: Ó valóban boldog alázatosság, mely Istent szült az embereknek, megnyitá a mennyeket és megszabadította a lelkeket a pokoltól.

Az alázatos inkább szolgálni akar; azért Mária sem vonakodott három hónapon át szolgálni Erzsébetnek. Azért mondotta Szent Bernát: Csodálkozott Erzsébet, mikor Mária eljött, de még inkább, hogy szolgálni s nem magát kiszolgáltatni jött.

Az alázatosak visszavonulnak és

az utolsó helyet választják, s íme Mária is, mint Szent Bernát említi, midőn Fia Szent Máté elbeszélése szerint (Mt. 12, 46.) egy házban tanított s ő vele beszélni óhajtott, nem bátorkodott oda belépni előzetes engedélye nélkül: Megállott kívül, nem zavarta meg anyai tekintélyével őt beszédében, sem a házba, hol Fia szólott, nem lépett be.

Alázatosságára vall az is, hogy az étteremben együtt imádkozván az apostolokkal az utolsó helyet foglalta el, mert Szent Lukács így ír: „Ezek mindnyájan állhatatosak valának az imádságban, az asszonyokkal és Máriával, Jézus anyjával. (Ap. cs. 1, 14.) Ne gondoljuk a világért se, mintha Szent Lukács nem ismerte volna az Isten szent Anyjának magas méltóságát, mivel akkor az első helyen kellett volna említenie; ő nem, ha-

nem kénytelen volt így írni, mivel Mária a teremben csakugyan a legutolsó helyet foglalta el, az apostolok és asszonyok után ült, és Szent Lukács az ülésben való sorrendet akarta megtartani.

Azért mondja Szent Bernát: Méltán lett az utolsó elsővé, mivel mindenki előtti lévén, a legutolsóvá lett.

Végül az alázatosak kedvelik a megvetést, azért Máriáról sem olvassuk, hogy ott lett volna, mikor virágvasárnapon Jézust nagy tisztelettel s pálmaággal kezében kíséerte Jeruzsálembe a sokaság; míg ellenben el nem tudott maradni s megjelent szent Fiának halálakor a Kálvárián és örömet kitette magát annak a gyalázatnak, mely érni szokta az anyákat, kiknek fia gonosztevéként csúfos halállal kényszerül megválni az élettől.

Ezért mondotta Szent Brigittának: Van-e megvetendőbb valami, mint bolondnak tartatni, nélkülözni mindent, magát méltatlanabbnak hinni mindenkinél? Pedig ilyen volt, leányom, az én alázatosságom, ez volt az én örömöm, ez az én összes akaratom, mert én még csak rá sem gondoltam arra, hogy Fiamon kívül másnak is tesse.

Tisztelendő Folignói Paula egy elragadtatásban megtudta, hogy mekkora volt a szent Szűznek alázatossága. Mikor ezt elmondotta lelkiatyjának, a bámulattól mintegy magánkívül így szólt: Ó mily nagy a Madonna alázatossága, atyám! én azt hiszem, Mária alázatosságával egybevetve nincs is alázatosság e világon.

Szent Brigitta pedig az Úr jóvoltából két nőt látott, kiknek egyike csupa hiúság és pompa

volt: Ez — úgymond az Úr — a kevélység; a másik pedig, az a lesütött szemű, mindenki iránt szolgálatra kész, kinek elméje egyedül Istennel foglalkozik és el van telve semmiségének tudatával, ez a másik, akit látsz, az alázatosság, Mária. Isten ezzel azt akarta kijelenteni, hogy a Boldogságos Szűzanya oly alázatos volt, hogy az alázatosság mintaképének volt tekinthető.

Kétségbe nem vonható, hogy a bűn által megromlott természetünknek, mint nissai Szent Gergely is mondja, egyetlen erény gyakorlása sem esik oly nehezére, mint az alázatosságé. De ez mitsem segít, mert bizony nem lehetünk Máriának igaz gyermekei, hacsak alázatosak nem vagyunk. Ha nem vagy képes követni az alázatosnak szüzességét — úgy-

mond Szent Bernát, — kövesd a szűznek alázatosságát.

Utálja a gögöst és csak az alázatost hívja magához: „Ha kicsiny valaki, jöjjön hozzám!” (Pb. 9, 4.)

„Mária az alázatosság köpenye alatt megvédelmez minket,” — mondja Richárd. Maga az Isten szent Anyja is kijelentette ezt Szent Brigittának, mert így szólt: „Jöjj hát te is leányom és rejtőzél köpenyem alá; az én alázatosságom e köpeny. Jó az elmélkedés — fűzte tovább — e köpenyről, alázatosságomról, meleget tart ez; de miként a köpeny nem tart meleget, hacsak nem hordozzuk és pedig valóban is, nem pusztán gondolatban; épen így az alázatosságom sem használhat senki- nek, hacsak nem igyekeznek azt követni. Öltözködjél föl tehát leá-

nyom — végzé szavait, — ebbe az alázatosságba!”

Ó mennyire kedveli Mária az alázatos lelkeket! „Ismeri a Szűz és szereti az őt szeretőket, — úgy-mond Szent Bernát — és közel van azokhoz, kik őt segítségül hívják; főleg mégis azokhoz, akikről látja, hogy hozzá hasonlókká lettek a tisztaságban és alázatosságban.” Azért a szent mindenkit, kik szeretik Máriát, felszólít, hogy legyenek alázatosak: „Ha szeretitek Máriát, vetekedjeteK ezért az erényért!”

Martino d’Alberto, jezsuita atya, Mária iránt való szeretetből a házat szokta volt söpörni és összeszedte a szemetet. Egy alkalommal, mint P. Nierenberg elbeszéli, megjelent neki Isten szentséges Anyja és mintha a neki tett szolgálatért mondott volna köszönetet, így szólt: Ó mily kedves nekem ez

az irántam való szeretetből végzett alázatos cselekmény!

Lehetetlen tehát, én Királynőm, hogy igaz fiad lehessenek, hacsak alázatos nem vagyok. De nézd, bűneim a mellett, hogy Uram ellen való hálátlanságra ragadtak, még kevélyé is tettek! Ó én Anyám, ments meg engem! Légy velem és a te alázatosságod érdemeiért nyerj nekem alázatosságot, hogy így igaz fiaddá legyek. Amen.

II.

MÁRIA ISTEN IRÁNTI SZERETETE

„Ahol nagyobb a tisztaság, ott nagyobb a szeretet,” — mondja Szent Anzelm. Minél tisztább a szív, minél kevesebb a kívánsága, annál több fér bele az Isten iránti szeretetből. Mivel Mária oly alázatos, oly magamagától ment volt, azért el is telt isteni szeretettel olyannyira, hogy Szent Bernát szerint ő egymagában is jobban szerette Istent, mint az összes angyalok és emberek. „Minden teremtményt fölülmúlt a szeretetben Fia iránt.” Helyesen nevezi tehát őt szalézi Szent Ferenc „a szeretet királynőjének.”

Isten parancsot adott, hogy az ember őt teljes szívéből szeresse: „Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből.” (Mt. 22, 37.) „Teljesen és tökéletesen — úgy-mond Szent Tamás — csak az égi hazában teljesül ez a parancs; követik ugyan e földi vándorúton is, de tökéletlenül.” Nagy Szent Albert azonban azt a megjegyzést teszi erre, hogy nem volna célszerű és bölcs intézkedés Isten részéről, ha oly parancsot adna ki, amelyet senki emberfia tökéletesen nem teljesítené; már pedig így állana a dolog, ha csak az Isten szent Anyja azt a legtökéletesebben nem teljesítette volna. Így szól: „Vagy teljesítette e parancsot valaki, vagy senki se: ha valaki, tehát a Boldogságos Szűz.”

Megerősíti ezt Richard a S. Victore is: „Emánuelünk Anyja az erények minden nemében a leges-

legtökéletesebb vala. Vajjon ki teljesítette valaha így az első parancsot: szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből? Az isteni szeretet olyannyira izzott őbenne, hogy semmiféle tökéletlenségbe sem eshetett.”

„Az isteni szeretet — úgymond Szent Bernát — nem csupán megsebezte Mária szívét, hanem olyannyira áthatotta, hogy annak legkisebb részecskéje is eltelt szeretettel: — miért is tökéletlenség nélkül teljesíté ezt az első parancsot: teljes szívből, teljes lélekből, teljes erőből szeretett és kegyelemmel teljes vala.”

Igazán elmondhatta tehát Mária: Én az én szerelmesemé vagyok, egészen átadtam magamat neki és ő is egészen nekem adta magát: „az én szerelmesem az enyém és én az övé.” (Én. 2, 16.)
„Sőt még a szeráfok is bátran

alászállhattak az égből, hogy szeretetet tanuljanak Mária szívéből” — úgymond Richárd.

Isten, aki pedig az Irás szerint maga a szeretet, (Ján. 1, 4, 16.) azért jött e földre, hogy mindnyájunkban lángra gyujtsa az isteni szeretetet; de egy szívet sem borított úgy lángba, mint az ő Anyjának szívet; ez ugyanis ment lévén minden földi vonzalomtól, a legfogékonyabb volt e boldogító szikra fellángoltatására; miként Szent Jeromos is mondja: „Teljesen lángba borította őt az isteni szeretet úgy, hogy nem volt benne semmi világi valami, ami az ő érzelmeit elhomályosította volna, hanem folytonos lángolás és a túlaradó szeretet okozta ittasság.”

Tűzláng volt azért Mária szíve, miként írva vagyon: „Annak lobogása tűz és lángok lobogása.” (Én. 8, 6.) Tűz az — úgymond

Szent Anzelm, — mely a szeretet által bensőleg ég és lángol, de az erények gyakorlása által külsőképen is nyilvánul. Mária e földön is karjaiban hordozta Jézust és azért róla igazán elmondható: Ignis gestans ignem — tüzet hordó tűz, természetesen nem olyan értelemben, mint Hippokrates asszonyáról írják, ki valóságos természetes tüzet vitt kezében.

Szépen mondja Szent Ildefonz: „A Szentlélek, mint tűz a vasat, egészen átizzította Máriát úgy, hogy benne csak a Szentlélek lángja látszott és csakis az Isten szeretetének tüze volt észrevehető.”

Azt mondja Villanovai Szent Tamás, hogy a Szentséges Szűz symboluma (előképe) volt az égő csipkebokor, melyet Mózes látott, anélkül, hogy elégett volna. Ugyanez okból Szent János is őt

látta — úgymond Szent Bernát — a napba öltözött asszonyban: „És nagy jel tűnik fel az égen: egy asszony, kinek öltözete vala a nap.” (Jelk. 12, 1.) Mert Mária annyira egyesült Istennel a szeretet által, hogy jobban teremtmény már nem egyesülhet Istennel. Méltán mondjuk tehát Máriát napba öltözöttnek — úgymond — mert behatolt az isteni bölcsesség mélységébe hihetetlen fokban úgy, hogy amennyire személyi egyesülés nélkül a teremtmény mivolta szenved, elmerülni látszott ama megközelíthetetlen fényben.

Szent Bonaventura állítása szerint a szentséges Szűzet sosem kísértette a pokol, mert: miképen a nagy tűz távol tartja a legyeket, úgy messze tovaűzte Mária szeretettől teljesen lángadozó szíve ötóle az ördögöket úgy, hogy sohasem merészeltek közeledni hozzá.

Rettenetes volt a Szűz a sötétség fejedelmei előtt, olyannyira, hogy nem bátorkodtak sem hozzámenni, sem őt kísérteni, a szeretet lángjai visszariasztották őket.

Maga Mária is kijelentette Szent Brigittának, hogy e földi zárán-dokságában nem volt más gondolata, más óhaja, más öröme, mint az Isten: „Csakis Istenre gondoltam, semmi sem tetszett nekem, csakis Isten.” Éppen azért az ő áldott lelke már e földön is csaknem mindig szemlélte Istent és a szeretetfohászok szinte megszámlálhatatlanul sokszor törtek föl kebléből, miként P. Suarez írja. De nekem sokkal jobban tetszik, amit Bernardino da Bustis mond, hogy Mária nem küldözgette egymásután a szeretetfohászokat, mint más szentek, hanem Istennek különös kegyelmével állandó-

an és folytonos szeretetgerjedelemmel szerette Istent.

Ez a királysas mindig az isteni napra irányzá éles szemeit úgyannyira, hogy az élet cselekményei nem akadályozták szeretetében, sem a szeretet nem gátolta cselekvéseiben, miként Damian Szent Péter mondja: a munkálkodás nem kisebbíté a szemlélődést, sem a szemlélődés nem maradt el a cselekvéstől. A kiengesztelődés oltára Máriának volt eszerint előképe — úgymond Szent Germanus — mert azon sem aludt ki a tűz sem nappal, sem éjjel.

Még az alvás sem akadályozta Máriát Istennek szeretetében. Őszüleinknek meg volt adva ez a kiváltság, míg az ártatlanság állapotából ki nem estek, miként azt Szent Ágoston állítja: „Oly boldog vala az alvók álma, mint a virasztók élete.” Ezt tehát semmi-

esetre sem tagadhatjuk meg Isten szent Anyjától, s azért igen helyesen Suarez, Rupert apát Szent Bernardinnal és Szent Ambrussal meg is adják neki ezt a kiváltságot. Szent András így ír Máriáról: „Bár nyugodott a teste, lelke és szíve virrasztott.”

Beigazult tehát rajta, mit a Bölcs mondott: „Világa nem alszik el éjjel.” (Péld. 31, 18.) Mikor boldog teste enyhe álom által megszerezte a szükséges erőt — úgymond Szent Bernardin — akkor az ő szabad lelke Istenhez emelkedett és ezidő alatt tökéletesebb szemlélődésbe merült, mint bárki is valaha éber állapotban. Elmondhatta azért igazán a Jegyessel: „Én alszom, de a szívem vigyáz.” (Én. 5, 2.) „Éppoly boldog alvás közben, mint ébrenlétben” — mondja erre Suarez.

Egyszóval, míg Mária e földön

élt, Szent Bernardin állítása szerint folytonosan szerette Istent: „A Szűznek elméjét a szeretet heve folytonosan fogva tartotta.” Sőt többet is mond még, hogy t. i. csakis azt cselekedte, amiről tudta, hogy az tetszik az isteni bölcseségnek, és olyannyira szerette, mint amennyire szeretetére méltónak ítélte.

A módra vonatkozólag Nagy Szent Albert azt mondja és helyesen mondja: „Mária, az Isten fiának fogadásakor oly nagy szeretetet nyert, hogy pusztá teremtmény nagyobbát már e földön fölsem foghat.” Azért mondja Villanovai Szent Tamás: „Ez a Szűz oly széppé lett lángoló szeretete által és miatta olyannyira megszerette őt Istene, hogy szeretetétől elragadtatva kész lett az ő méhében emberré lenni.” Azért kiáltott fel Szent Bernardin: „Ó ha-

talmas erénye a Szűzanyának! Ime egy szűz leány, ki erényeivel megsebezte és elragadta az Istennek szívét!”

Mivel pedig Mária oly nagyon szerette Istenét, bizonyára mit sem kíván oly forrón tisztelőitől, mint hogy szeressék Istent, amennyire csak képesek. Folignói boldog Angélának egyszer egyik szentáldozás után meg is mondta ezt: „Angela, téged megáldott az én Fiam; igyekezzél tehát szeretni őt, amint csak tudod.” Szent Brigittának is megmondotta ezt a Szentséges Szűz: „Leányom, ha magadhoz akarsz engem kötni, szeresd az én Fiamat.”

Semmi mást nem kíván inkább Mária, mint látni, hogy szeretik az ő szeretettét, az ő Istenét. Azt kérdi Navarinus, miért kéri fel a Szentséges Szűz, mint az Énekek-énekének jegyese, az angyalokat

arra, hogy adják tudtára Urának, mily nagy szeretettel viseltetik iránta? „Kényszerítlek titeket Jeruzsálem leányai, vigyétek hírül neki, hogy a szeretet miatt ellankadok.” (Én. 5, 8.) Talán nem tudta Isten, hogy mennyire szereti őt? Miért kéri feltárni sebéet szerelmesének, annak, ki rajta e sebet ejté? És azt feleli, hogy az Isten szent Anyja nem Istennek, hanem nekünk akarta ezzel értésünkre adni, hogy amiként őt megsebezte, úgy bár minket is megsebezne az isteni szeretet, hogy a megsebzett megsebezzen.

Mivel Mária istenszeretete zsarátnoktűz, azért bárki közeledjék hozzája szeretettel, mindenkit szeretetre gyújt és magához hasonlóvá tesz, — úgymond Szent Bonaventúra. Sziénai Szent Katalin ezért csak „Portatrix ignis,” az isteni szeretet tűzhordozójának ne-

vezte Máriát. Ha mi is égni szeretnénk e boldogító lángokban, igyekezzünk mindig közelebb jutni a mi Anyánkhoz ima és buzgó szeretet-gerjedelmek által.

Ó, szeretet Királynője, Mária! te szeretetre legméltóbb, legszerelmesebb és az összes teremtményeknél jobban szeretendő! (miként Szalézi Szent Ferenc mondotta) Ó, én Anyám, te mindig lángadoztál, te csupa szeretet valál Isten iránt, ó légy kegyes, add legalább csak egy kis szikráját e szeretetnek nekem! Te, mikor a násznép kifogyott a borból, arra kérted Fiadat: Nincs boruk!; csak miérettünk nem könyörögnél, kik híján vagyunk az Isten iránti szeretetnek, pedig olyannyira kötelesek volnánk őt szeretni? Csak ennyit mondj: Nincs szeretetük! Nyerd meg nekünk e szeretetet. Más kegyelmet nem kérünk tő-

led, csakis ezt, ó, Anyánk! Jézus
iránti nagy szeretetedre kérlek,
hallgass meg minket és könyörögj
érettünk. Amen.

III.

MÁRIA FELEBARÁTI SZERETETE

Az Isten és a felebarátunk iránti szeretetre ugyanaz a parancs kötelez minket. Az a parancsolatunk van pedig Istentől: hogy aki szereti Istent, szeresse felebarátját is (Ján. I, 4, 21). Ennek az oka Szent Tamás szerint az, mivel aki szereti Istent, az szereti mindazt, amit Isten szeret.

Genuai Szent Katalin így szólt egykoron Istenhez: Uram, te azt akarod, hogy szeressem felebarátomat is, de én nem tudok mást szeretni, csak téged. Isten pedig így felelt neki: Aki engem szeret,

az szereti mindazt, amit én szeretek. Mivel pedig soha nem élt és élni sem fog, ki jobban szeretné Istent, mint Mária, azért sohasem volt és nem is lesz, ki jobban szeretné felebarátját, mint Mária.

Hordszéket készíté magának Salamon... között szeretettel ékesítette föl Jeruzsálem leányaiért (Én. 3, 9, 10.). Ezeket az igéket P. Cornelius a Lapide így magyarázza: Mária méhe volt ez Igét hordozó hordszék és azért között szeretettel ékesítette föl Jeruzsálem leányaiért; sőt Krisztus, maga a szeretet, a legnagyobb szeretettel tölté be a Szent Szűzet, hogy megsegítse mindazokat, kik hozzá folyamodnak.

Mária teljes volt szeretettel e földi életében, úgy, hogy kérés nélkül is segít a hozzá menekvőkön; így tett a kánai menyegzőn is, mikor Fiát csodára, a víznek

borrá változtatására kérte azzal, hogy feltárta előtte a család zavarát: Nincs boruk! (Ján. 2, 3.). Ó, mennyire serénykedett, valahányszor felebarátjának tölsegélyezéséről volt szó! Amikor felebaráti szeretetből meglátogatja Erzsébetet: „Sietve méne a hegyes tartományba.” (Lk. 1, 39.). De nagy szeretetét jobban s nagyobb fokban már nem tanúsíthatta volna, mint amikor szent Fiát halálra adta a mi üdvösségünkért. Szépen mondja azért Szent Bonaventúra: Úgy szerette Mária a világot, hogy egyszülött Fiát adá érette. Szent Anzelm pedig így szól: Ó, áldott az asszonyok között, ki legyőződ az angyalokat tisztaságra nézve és a szenteket felülmúlod a kegyesség tekintetében!

Mária szeretete irántunk — Szent Bonaventúra mondja — korántsem hült ki vagy rövidült meg

a mennyekben; sőt inkább növekedett: mivel most inkább látja mindnyájunk nyomorúságát. Azért írja a szent: Mária irgalmassága már akkor is nagy volt a nyomorultak iránt, mikor e földön járt; de sokkal nagyobb most, mikor már a mennyben uralkodik.

Szent Brigittának pedig azt mondotta egy angyal, hogy akik imádkoznak, Mária szeretete által nyerik meg a kegyelmeket: Senki sincs, ki ne nyerne Mária édességéből áhítatot általa, ha kéri. Bizony szegények volnánk, ha Mária nem imádkoznék érettünk. Jézus maga mondta egyszer Szent Brigittának: Ha Anyám imái közben nem járnának, nem volna még remény sem az irgalmasságra.

Boldog az, ki megszívleli az én tanításomat és figyelmez az én szeretetemre — úgymond az Istennek szent Anyja — hogy má-

sok iránt gyakorolja azt az én követésemre: Boldog ember, ki engem hallgat, ki ajtómnál vigyáz naponként és várakozik ajtóm felénél. (Péld. 8, 34.).

Nazianzi Szent Gergely azt mondja, hogy Mária vonzalmát az irgalmasság és szeretet által szerezhetjük meg leginkább. Miként Isten int minket: Legyetek irgalmasok, mint a ti Atyátok is irgalmas (Lk. 6, 36.); úgy Mária is így szól özszesz gyermekeihez: Legyetek irgalmasok, miként én is, a ti Anyátok, irgalmas vagyok.

Annyi bizonyos, hogy amiként mi gyakoroljuk a szeretetet felebarátunkkal, époly fokban lesz részünk Jézus és Mária irántunk való szeretetében: Adjatok és adatik nektek. Mert azzal a mértékkel, amellyel ti mérték, visszaméretik nektek (Lk. 6, 38.). Adj a szegénynek és vedd a mennyeket,

— úgymond Szent Metód. Azért mondja az apostol, hogy a felebaráti szeretet boldoggá tesz mind ebben, mind a másik életben. Az ájtatosság pedig mindenre hasznos, ígérete lévén a jelen és jövő élet felől (Tim. 1, 4, 8.). Arany-szájú Szent János pedig a Példabeszédek könyve eme mondatának: Az Úrnak kölcsönöz, ki a szegényen könyörül (Péld. 19, 17.); — magyarázatául azt mondja, hogy segítsünk tehát a szegényeken és ezzel az Isten lesz adósunkká: Ha Istennek kölcsönözünk, adósunkká tesszük.

Ó, irgalmasságnak szent Anyja, te mindenki iránt szeretettel teljes vagy, ne feledkezzél tehát meg az én nyomorúságomról se. Ajánlj engem Istennek, hisz ő mitsém tagad meg tőled. Nyerj, kérlek, számomra kegyelmet, hogy hasonló legyek hozzád szeretetben, követ-

hessem a te Isten és felebarát
íránt tanusított szeretetedet.
Amen.

IV.

MÁRIA HITE

Amiként a Szentséges Szűz anyja a szeretetnek és reménynek, úgy anyja a hitnek is: Én a szép szeretet anyja vagyok és a félelemé és az ismereté és a szent reménységé. (Sir. 24, 24.) És méltán, mondja Szent Irén, mert a kárt, melyet Éva hitetlensége okozott, Mária ütötte helyre hite által.

Megerősíti ezt Tertullian: Éva hitelt adott a kígyónak, Mária Gábielnek, amit az hivén vétett, ez hitével eltörölte.

Ezért mondja Szent Agoston, hogy Mária beleegyezését adván

az Ige megtestesülésébe, hite által megnyitotta az emberek számára az eget.

Ép így beszél Richard, midőn Szent Pál eme ígéről szólván: Mert a hitetlen férfiú megszentelik a hívő asszony által (Kor. I, 7, 14.), így ír: Mária ez a hívő asszony, kinek hite által üdvözült Ádám, a hitetlen férfiú és nemzedéke.

Azért dicsérte Erzsébet is ezt a hitét a boldogságos Szűznek: „Boldog vagy, ki hittél, mert beteljesednek mindazok, mik neked mondattak az Úrtól.” (Lk. 1, 45.). Szent Ágoston pedig hozzáteszi: „Boldogabb Mária Krisztus hitét vevén, mint Krisztus testét fogaván.”

P. Suarez azt mondja, hogy a Szentséges Szűznek több hite volt, mint az összes embereknek és az összes angyaloknak. Látta Fiát a

betlehemi istállóban és mégis hitte, hogy ő a világ teremtője. Látta, hogy menekül Heródes elől és mégsem szünt meg hinni, hogy ő a királyok királya. Látta születni és hitte örökkévalóságát. Látta, hogy szegény, hogy ételre-italra szorul és mégis hitte, hogy ő a mindenség Ura; szalmán feküdni látta és mindenhatónak hitte. Tapasztalta, hogy nem tud beszélni sem és hitte, hogy ő a végtelen bölcsesség. Hallotta sírását és hitte, hogy ő a mennyek országának öröme. Látta végül Jézust megvetten és fölfeszítve meghalni, de azért legkevésbé sem ingadozott hitében, mint mások, hanem erősen hitte Mária, hogy az ő Istene az.

Álla vala Jézus keresztje mellett az ő anyja (Ján. 19, 25.). Ezt magyarázva így szól Szent Antonin: Állott Mária, mert fölemelte

öt a hit, melyet rendületlenül megőrzött Krisztus istensége felől. Ez az oka a szent szerint annak is, miért hagynak csak egy gyertyát a nagyheti fekete zsolozsnák éneklése alatt égve.

A Szentséges Szűzre vonatkoztatja Szent Leó az Irás ez igéit: És világa nem alszik el éjjel (Péld. 31, 18.). Valamint Izajás e szavait: A sajtót egyedül tapasztam és a nemzetek közül nincs férfi velem (Iz. 63, 3.), így magyarázza Szent Tamás: A Szűz miatt említ férfit, mivel Őbenne soha nem volt hía a hitnek.

Ekkor gyakorolta s mutatta meg Mária a legragyogóbban hitét, úgymond Nagy Szent Albert: mert nem kételkedett, bár a tanítványok kételkedtek.

Épen ezért Máriát nagy hite miatt méltán az összes hívek világosságának mondjuk, mikor Szent

Methodiussal: *Fidelium fax*, a hívek fáklyájának nevezzük; Alexandriai Szent Cyrillel pedig, az igaz hit királynőjének, *Sceptrum Orthodoxae fidei*.

Az anyaszentegyház méltán tulajdonítja a Szentséges Szűznek az összes eretnokségek kivesztét, mert így imádkozik a papi zsolozsmákban: Örülj Szűz Mária, mert te egymagad megsemmisítetted az összes eretnokségeket az egész világon.

Villanovai Szent Tamás a Szentlélek ez igéire célozva: „Megsebesíted szívemet én húgom, jegyeselem... egy szemeddal,” (Én. 4, 9.) azt mondja, hogy ez az egy szem Máriának hite volt, mely által Istennek fölöttébb tetszett.

Szent Ildefonz így buzdít minket: „Kövessük Mária hitének pecsétjét.”

De hát miképpen kövessük Má-

ria hitét? A hit adomány és erény egyszersmind. Istennek adománya, mert világosság, amelyet Isten áraszt a lélekre; meg erény is, ha a lélek aszerint cselekszik. A hit nemcsak abban áll, hogy tudjuk, mit kell hinnünk, hanem hogy azt cselekedettel is megvalljuk. Azért mondja Szent Gergely: „Az hisz igazán, ki tettekkel gyakorolja, amit hisz.” És Szent Ágoston: „Azt mondd: hiszek; tedd, amit mondasz, és a hit az.”

Annak van élő hite, aki hite szerint él is: „Az én igazam pedig hitből él.” (Zsid. 10, 38.). Így élt Mária és ebben különbözik azoktól, kik nem úgy élnek, mint amit hisznek; azért hitük is holt, mint Szent Jakab mondja: „A hit cselekedetek nélkül holt.” (Jak. 2, 20.) Diogenes egykor embert keresett a földön: s mintha Isten is oly sok hívő között hívőt keresne.

Keresztényt keresne: Kevesen vannak ugyanis, kik cselekedettel is azok; a legtöbben csak névleg keresztények.

Az ilyeneknek helyén való volna, ha azt mondanók, amit Nagy Sándor mondott egy Sándor nevű, de félénk és gyáva katonának: „Vagy nevedet, vagy erkölceidet másítsd meg.”

Az ilyen nyomorultakat bolondokként el kellene zárni, így gondolja P. Avila mester, mivel bár hiszik, hogy örök boldogság vár arra, ki jól él, és szerencsétlen örökkévalóság arra, ki gonoszul él; mégis úgy élnek, mintha ezt nem hinnék.

Azért serkent minket Szent Ágoston, hogy keresztényi szemmel nézzünk, vagyis a hit szerint nézzünk.

Szent Terézia pedig azt mondot-

ta, hogy a hit csekély, csonka voltából születnek a bűnök.

Kérjük azért a Szentséges Szűzet, hogy hitének érdemeiért nyerjen nekünk élő hitet: „Nagyasszonyunk, növeld bennünk a hitet.”

V:

MÁRIA REMÉNYE

A hitből fakad a remény, mert Isten csak azért világosít föl minket a hit által, hogy megismerjük az ő jóságát és ígéreteit és ennek a nyomában remény és vágy támadjon bennünk Isten bírhataása után.

Mivel Mária kitűnő fokban bírta a hit erényét, azért kitűnő fokban megvolt benne a remény is és elmondhatta Dáviddal: „Nekem pedig jó az Istenhez ragaszkodnom, az Úristenbe helyeznem reménységemet.” (Zs. 72, 28.) Mária, a Szentlélek ama hűséges je-

gyese, kiről írva vagyon: „Kicsoda ez, ki feljő a pusztából gyönyörűségekkel bővelkedve és az ő szerelmesére támaszkodva,” (Én. 8, 5.), mert teljesen ment volt mindig a világ szeretésétől, úgy tekintette azt, mint pusztaságot, nem bizakodott semmiben sem, sem más teremtményben, sem a maga érdemeiben. Teljesen az isteni kegyelemre támaszkodott, egyedül abban bizakodott és azért mindinkább növekedett Istenének szeretetében.

Szép tanúságát adta a Szentséges Szűz ennek az Istenbe vetett nagy bizodalmának elsősorban akkor, mikor észrevette, hogy Szent József mitsem tudván az ő csodálatos fogadásáról, nyugtalankodik és azon tépelődik, hogy elbocsátja őt: „József pedig titkon akará őt elbocsátani” (Mt. 1, 19.). Úgy látszott, a mi vélekedésünk szerint,

hogy szükséges volt akkor József előtt feltárni a titokzatos szent titkot. De nem, ő maga a világért sem akarta napfényre hozni a nyert kegyelmet; jobbnak vélte, ha ráhagyja magát az isteni Gondviselésre, bízván abban, hogy Isten majd gondoskodik az ő ártatlanságának és becsületének megvédelmezéséről.

Istenbe vetett bizodalmanak akkor is fényes bizonyítékát adta, mikor a szülés előtt állván tapasztalta, hogy Betlehemben még a legszegényebb szállásokból is kizárják és az istállóban kénytelen szülni. „És a jászolba fekteté, mert nem vala helyük a szálláson.” (Lk. 2, 7.) Egyetlen panaszhang sem hagyta el ajakát, hanem egészen Istenre hagyatkozott, telve bizodalommal, hogy majd csak ehelyütt is vele lesz és megsegíti őt.

Eppen így megmutatta Isten szent Anyja az isteni Gondviselés iránti nagy bizodalját akkor is, amikor Szent József közölte vele, hogy Egyiptomba kell menekülniök, mert még azon az éjjelen felkészült a hosszú útra, pedig tudta, hogy élelmiszer, pénz és kísérő nélkül kell megtenniök azt, csakis az ő kised Jézusa és szegény jegyese lesz vele. „Ki fölkelvén, vevé a Gyermekeket és Anyját éjjel, s elméne Egyiptomba.” (Mt. 2, 14.) De még ennél is sokkal nagyobb bizodaljat tanusított Mária, mikor arra a kegyelemre kérte Fiát, hogy adjon bort a kánai jegyespárnak; hiszen amikor jelentette neki: Nincs boruk, azt felelte Jézus: „Mi közöm nekem és neked, asszony, még nem jött el az én óráim.” (Ján. 2, 4.) És e válasz ellenére is, amelyből világosan megértette, hogy kérelmét megta-

gadta, mégis bízott az isteni jó-
ságban és azt mondotta a háziszol-
gáknak, hogy csak tegyék meg azt,
amit Fia mond nekik, mert biz-
tosra vette a kegyelmet: „Amit
nektek mond, cselekedjétek.” És
valóban, Jézus Krisztus megtöltet-
te a vizes edényeket és borrá vál-
toztatta a vizet.

Tanuljunk tehát Máriától bizo-
dalmat elsősorban az örök boldog-
ság nagy ügyére vonatkozó dol-
gokban; és bár ebben a mi közre-
működésünk is szükséges, mégis
csakis Isten kegyelméből kell re-
mélnünk, hogy azt elérjük; nem
szabad bízunk a magunk erőssé-
gében, hanem az apostollal így
kell szólnunk: Mindent megtehe-
tek az által, ki engem megerősít.
(Filip. 4, 13.)

Szentséges Nagyasszonyom! A
Bölcs azt mondja felőled, hogy a
reménység Anyja vagy: Mater

sanctae spei. (Sir. 24, 24.) Az Anyaszentegyház pedig arra tanít, hogy az igaz reménység vagy: Reménységünk, üdvözöllek! Hogyan kereshetnék tehát más reménységet? hisz Jézus után te vagy az én összes reménységem; azért miként Szent Bernát, én is úgy nevezlek: Te vagy az én reménységem egész oka. És Szent Bonaventúrával mindig így fohászko-dom: Ó, hozzád kiáltók üdve, üdvözíts, ments meg engem!

VI.

MÁRIA TISZTASÁGA

Ádám bűnbeesése után érzékeink egyre lázonganak az ész ellen, miért is a tisztaság erényének gyakorlása igen nehéz az embereknek. Jól mondja Szent Ágoston: „A tisztaságért való harcok a legkeményebbek az összes küzdelmek között, mert a háború mindennapi és a győzelem ritka.” Nem hálálhatjuk meg tehát eléggé az Úrnak, hogy Máriában a tisztaság ragyogó példáját nyújtja nekünk.

Méltán hívjuk Máriát a szűzek szüzének — úgymond Nagy Szent

Albert, — mert ő volt az első, aki anélkül, hogy példát, vagy tanácsot adott volna neki, Istennek ajánlotta fel szüzességét, és így ő példát adott a szűzeknek, melyet követhessenek, amiként ezt Dávid is megjövendölte: „Utána szűzek vezetnek a király templomába.” (Zs. 44, 15.) Tanács nélkül és példa nélkül tette, azért mondja Szent Bernát: „Ki tanított meg téged, ó Szűz, arra, hogy szüzességeddel tessél Istennek és e földön angyali életet élj?” Megfelel reá Szent Szofronius: Krisztus e legtisztább szűzet választotta anyjaként, hogy ő mindenkinek példaképe legyen a tisztaságban. Szent Ambrus azért a szüzesség zászlóvivőjének nevezi Máriát: Aki kibontotta a szüzesség zászlóját.

Ez a tisztaság volt oka annak is, miért mondja a Szentséges Szűzet gerliceszépnek a Szentlélek: „Szé-

pek orcáid, mint a gerlicéi.” (Én. 1, 9.) A tisztaságos Mária e gerlice — jegyzi meg rá Aponius.

Ezért nevezi liliomnak is: „Mint liliom a tövisek között, olyan az én barátnőm a leányok között.” (Én. 2, 2.) Karthausi Szent Dénes megjegyzi erre, hogy azért nevezi liliomnak a tövisek között, mivel minden más szűz tövis volt, akár magára, akár másokra nézve, a Boldogságos Szűz azonban sem magára, sem másokra nézve nem volt az. Sőt, akik csak látták őt, azokban pusztán látása is tisztaságos gondolatokat és érzelmeket keltett. Megerősíti ezt Szent Tamás: „A Boldogságos Szűznek a szépsége tisztaságra serkentette azokat, kik látták.”

Azt mondja Szent Jeromos, hogy Szent József valószínűleg a Máriával való társalkodás folytán maradt meg szűzi tisztán; és ami-

kor Helvidius tagadta Máriának szüzességét, így írt ellene: „Te azt mondod, hogy Mária nem maradt meg szűznek; nos én többet kérek ki magamnak, még azt is mondom, hogy maga Szent József is Mária által volt szűz.”

Egy hírneves író azt mondja, hogy a Boldogságos Szűz olyannyira szerette ezt az erényt, hogy megőrzése kedvéért még istenanya méltóságáról is lemondott volna. És mintha ezt árulnák el ama szavai is, melyeket az arkanynak feleletül adott: „Miképpen leszen ez, holott férfit nem ismerek?” (Lk. 1, 34.) Valamint ama igéi is, melyeket végül mondott: Legyen nekem a te igéd szerint. Kifejezte ugyanis ezzel azt, hogy csakis abba egyezik bele, amit az angyal neki mondott, hogy anyává leszen, de nem másképpen, ha-

nem csakis a Szentlélek műve által.

Szépen mondja Szent Ambrus: „Aki megtartotta tisztaságát, angyal; aki elvesztette azt, ördög.” Hogy a tiszták angyalokká lesznek, az Úr is mondotta: „És lesznek, mint Istennek angyalai.” (Mt. 22. 30.) A tisztátalanságot pedig gyűlöli Isten, mint az ördögöt. Szent Remigius azt mondja, hogy a felnőttek legnagyobb része ennek a bűnnek következtében kárhozik el.

És ritkán győzedelmeskedünk e bűn fölött, mint föntebb Szent Ágoston mondotta. De miért ritkán? Azért, mert nem használjuk a győzelemhez szükséges eszközöket. A lelkiélet mesterei Bellarminnal három eszközt ajánlanak: Böjt, a veszedelmek elkerülése és az imádság.

A böjt alatt az önsanyargatás-

kat értjük, főleg pedig a szemek és izlés sanyargatását. Bár a Szentséges Szűz Mária telidesteli vala Isten szent kegyelmével, mégis igen sanyargatta szemeit, mindig lesütve tartotta, senkire mérően nem nézett, miként ezt Szent Epifánius és Damascén Szent János mondják; és hozzáteszik, hogy kisdéd-korától fogva oly szemérmes és szerény volt, hogy mindenkint bámulatra ragadott. Ezért jegyzi meg Szent Lukács is, hogy amikor meglátogatta Szent Erzsébetet: sietve méne, nehogy hosszasabban házon kívül lássák.

Étel dolgában pedig, mint Filibert beszéli, Mária már csecsemőkorában is csak egyszer szopott napjában, amint azt egy Felix nevű remete látomásaiból tudjuk. Turi Szent Gergely pedig afelől tanuskodik, hogy egész életén át mindig böjtölt. Szent Bonaventú-

ra pedig azt állítja, hogy Mária soha akkora kegyelmet nem talált volna, ha étel dolgában a legmértékletesebb nem lett volna; mert a kegyelem és mértéktelenség nem szenvedik egymást. Egyszóval oly önmehtagadó volt Mária, hogy reáillik: „Kezeimről myrrha csepegett.” (Én. 5, 5.)

A második eszköz az alkalmak kerülése: „Aki pedig óvakodik a töröktől, bátorságban él.” (Péld. 11, 15.) Azért mondotta Néri Szent Fülöp: Az érzékiség elleni harcban csak a félénkek győznek, vagyis akik futnak az alkalmak elől. Mária amennyire csak tehetett, menekült az emberek szemei elől, ezért írta Szent Lukács, hogy Erzsébet látogatására sietve méne a hegyes tartományba. Egy író megjegyzi, hogy a Szentséges Szűz, mielőtt Erzsébet megszült, visszatért; és ez valószínűnek látszik,

mert az evangélista így ír: „Mária pedig nála maradt mintegy három hónapig, azután visszatért házába. Azonban Erzsébet szülésének ideje elérkezik és fiát szüle.” (Lk. 1, 56, 57.) És miért nem várta meg a szülést? Hogy elkerülje a sok beszélgetést és látogatást, melyek a szülés miatt okvetlenül bekövetkeztek.

Harmadik eszköz az imádság. „És megtudván, hogy különben magamat meg nem tartóztathatom, hanem ha Isten adja... az Úrhoz járultam és könyörögtem neki.” (Bölcs. 8, 21.) A benedekrendi Szent Erzsébetnek kijelentette a Szentséges Szűz, hogy egyetlen erény birtokába sem jutott nagy erőfeszítés és folytonos ima nélkül.

Azt mondja Damascén Szent János, hogy Mária: „tisztá és tisztaságkedvelő,” azért nem szenved-

heti a tisztátalanokat. De aki hozzá menekül, biztosan megmenekül ettől a kintól, hacsak kiejti is szent nevét telve bizalommal. Tisztm. Avila János ki is mondja, hogy sokan győzedelmeskedtek már, kiket a tisztaság ellen kísértett az ördög, a szeplőtelenül fogantatott Mária tisztelete által.

Ó, Mária, te tisztaságos galamb, hányan szenvednek a pokolban e bűn miatt.

Nagyasszonyom, ments meg engem, tedd, hogy a kísértések idején mindenkor hozzád folyamodjam és segítségül hívjalak, mondván: Mária, Mária segíts. Amen.

VII.

MÁRIA SZEGÉNYSÉGE

Szerelmes Megváltónk, hogy minket a világi javak megvetésére tanítson, szegény akart lenni e földön. „Gazdag lévén, tiérettetek szegénnyé lőn, hogy az ő szegénysége által ti gazdagok legyetek,” (Kor. II. 8, 9.) úgymond Szent Pál. Azért buzdítja Jézus Krisztus az őt követni akarókat: „Ha tökéletes akarsz lenni, akkor menj el, add el, amid vagyon és oszd a szegényeknek, — azután jöjj és kövess engem.” (Mt. 19, 21.)

Lássuk most a legtökéletesebb tanítványt, Máriát, miként követte

az ő példáját. P. Canisius mondja, hogy Mária igen kényelmesen élhetett volna a szüleitől reámaradt örökségből, de nagyrabecsülvén a szegénységet, magának csak keveset tartott meg, a többit pedig elalamizsnálkodta a templomban és a szegények között.

Sokan állítják, hogy Mária a szegénységre is fogadalmat tett; egyszer ugyanis kijelentette Szent Brigittának: „Kezdetől megfogadtam szívemben, hogy soha semmit nem bírok e világon.” A napkeleti bölcsek ajándékai bizonyosan értékesek voltak, de mind kiosztotta a szegények között, mint Szent Bernát mondja: „A mágusok által neki felajánlott nem csekély aranyat, mint királyi fenségükhöz illett, nem tartotta meg magának, hanem József útján a szegények közt kiosztotta.” (Ap. Par. 1. c.) És hogy mily hamarosan széjjel-

osztotta a szegények között Isten szent anyja a felajánlott adományokat, azt abból is következtethetjük, hogy a templomban nem bárányt mutatott be, miként azt a gazdagabbak tették: „A fiúért bárányt vigyen,” (Móz. II. 12, 6.) hanem két galambfiat vagy gerlét áldoztak, mit egyedül csak a szegények tettek: „Hogy áldozatot adjanak aszerint, mint megmondott az Úr törvényében, egy pár gerlicét, vagy két galambfiat.” (Lk. 2, 24.) Mindent, amim csak volt, a szegényeknek adtam, a ruhán és silány eledelen kívül mitsem tartottam meg magamnak — mondá maga Mária Szent Brigitának.

Csupán a szegénység iránti szeretetéből nem restellett egy szegény mesteremberhez, Szent Józsefhez menni férjhez és életét Szent Bonaventúra szerint kezei-

nek munkájából, fonásból és varrásból fenntartani. Egy angyal Mária felől kijelentette Szent Brigittának: „A világi javakat csak sárnak tekintette.” Egyszóval mindig szegényesen élt és szegényesen is halt, mert nem tudjuk, hogy holta után mást hátrahagyott volna, mint két szegényes ruháját, melyet Metafrastes és Niceforus szerint annak a két nőnek hagyott, kik életében szolgáltak neki.

„Aki szereti a kincset, sohasem lesz szent,” — mondja Néri Szent Fülöp. Szent Terézia pedig tovább szövi e gondolatot: „Igazságos büntetés, hogy aki veszendők után szalad, velük együtt vesszék.” A szegénység erénye ellenben, ugyancsak e szent szerint, olyan jó, mely minden más jót magában foglal. Ez pedig Szent Bernát szerint nemcsak a pusztá szegénységben, hanem a szegénység sze-

retetében áll. „Nem a szegénység, hanem a szegénység szeretete az erény.”

Azért mondotta Jézus Krisztus: „Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa (Mt. 5, 3.). Boldogok, mert akik mitsem akarnak Istenen kívül, Istenben minden jót föltalálnak; sőt a szegénység mellett már e földön is mennyországra lelnek, mint föltalálta Szent Ferenc, azért mondotta: „Én Istenem és minde- nem.”

„Szeressük tehát ezt az egyetlen jót, melyben megvan minden jó,” miként Szent Ágoston int minket. És kérjük az Urat Szent Ignáccal: „Egyedül szeretetedet add nekem a te szent kegyelmeddel és eléggé gazdag vagyok.”

Mikor pedig a szegénység kínos- sá válik, vigasztaljon minket az a tudat, hogy Jézus és Szentséges

Anyja is szegények voltak. „A szegény igen megvigasztalódhatik Mária szegénysége és a szegény Jézus láttára” — úgymond Szent Bonaventúra.

Ó, szentséges Anyám, igazán és jól mondottad, hogy Istenben van minden örömed: „És örvendez lelkem az én Üdvözítő Istenemben.” Hiszen már e földön sem kívántál, már itt sem szerettél egyéb jót, csak Istent. „Vonj engem magad után,” Nagyasszonyom! hogy lábbal tapodjam e világot és törekedjem szeretni az egyedüli Jót, mely egyedül méltó a szeretetre. Amen.

VIII.

MÁRIA ENGEDELMESSÉGE

Az engedelmesség erénye iránt táplált szeretete volt az, mely Máriát arra bírta, hogy Gábriel követségekor magát nem másnak, hanem szolgálóleánynak mondta: „Ime az Úr szolgálóleánya.” Valóban hűséges szolgálóleány, mondja Villanovai Szent Tamás, ki soha se tettel, se gondolattal nem ellenkezett Urával, hanem megfosztotta magát minden önös akarattól, mindig és mindenben engedelmeskedett az isteni akaratnak.

Mária maga is kifejezte, hogy

az ő engedelmissége igen tetszett Istennek, hisz azt mondja: „Megtekintette szolgálójának alázatosságát.” Mert épen abban áll a szolgáló alázatossága, hogy kész Úrának engedelmeskedni. Azt mondja Szent Ágoston, hogy az Isten szent Anyja engedelmissége által tette ismét jóvá azt a kárt, melyet Éva engedetlensége által okozott: Miként az engedetlen Éva a halál oka lett mind magára, mind az egész emberi nemre nézve, ép így az engedelmes Mária az üdvösség oka lett mind magára, mind az egész emberi nemre nézve.

Mária engedelmissége sokkal tökéletesebb volt, mint a többi szenteké; minden ember ugyanis a rosszra hajlandó az eredendő bűn következtében és így mindnyájan érzik a jó cselekedetek gyakorlásával járó nehézségeket,

de nem így a Boldogságos Szűz, mert mint Szent Bernardin mondja: A Boldogságos Szűzben nem volt semmiféle késleltető, épen ezért egészen készséges volt a Szentlélek minden indításakor.

Mivel tehát Mária ment volt az eredendő büntől, nem érzett magában semmi akadályt az Isten iránt való engedelmesség tekintetében; hanem mintegy kerék volt indulásra készen minden isteni sugallatra: és ezért egyebet sem tett e földön — úgymond ugyancsak Szent Bernardin — mint egyesegyedül arra gondolt és azon fáradzott, hogyan tetszhetik Istennek.

Róla van megírva: „Lelkem olvadozott, midőn szerelmesem szóla.” (Én. 4, 6.) Mert mint Richárd megjegyzi: a Szentséges Szűz lelke a szeretet hevében megolvadt ércötömeg volt és így az Isten aka-

ratával egyező bármely alakot fölvehette.

Mária tényekkel is szépen kimutatta, hogy mily készséges az engedelmességre, először is akkor, mikor Istennek akarván tetszeni, engedelmeskedett a római császárnak és megtette a 90 kilométernyi utat Betlehembe, télen, áldott állapotban és oly szegény sorban, hogy egy istállóban kényszerült megszülni. Épen ily készségesen engedelmeskedett Szent Józsefnek, mikor az közölte vele, hogy még azon éjjel hosszú és fárasztó útra kell kelniök és Egyiptomba menekülniök. Silveira fölveti a kérdést, hogy miért részeseült Szent József a kinyilatkoztatásban, hogy t. i. Egyiptomba meneküljön és nem a Boldogságos Szűz, holott neki sokkal többet kellett kiállania! És ezt feleli: Nehogy a boldogságos Szűz megfosz-

tódják az engedelmesség egy alkalmától, mint amelyre fölöttébb kész volt.

De hősies engedelmességének legfényesebb jelét adta akkor, mikor az Isten szent akarata iránt való engedelmességből följánlotta Fiát a halálra és pedig oly állhatatossággal, hogy Szent Ildefonz szavai szerint, ha a hóhérok hiányoztak volna, kész lett volna önmaga is fölfeszíteni szent Fiát: Azért, mikor az evangéliumi asszony az Üdvözítő beszédének halatára felkiáltott: „Boldog a méh, mely téged hordozott,” Jézus így felelt: Sőt inkább boldogok, kik Isten ígéit hallgatják és megtartják azt. (Lk. 11, 27.) Tiszteletreméltó Béda erre nézve azt írja, hogy Mária sokkal boldogabb lett, mikor engedelmeskedett Isten szent akaratának, mint midőn ugyanannak az Istennek szentsé-

ges Anyjává lett; boldog, mert a megtestesülő Igének szolgálójává lett; de sokkal boldogabb, mert az ő szeretésének örökre öre maradt.

Ez az oka, miért szereti a Szent-séges Szűz azokat, kik kedvelik az engedelmességet. Egy Accorso nevű ferences testvérnek cellájában megjelent egyszer: de annak épen akkor hirtelen el kellett mennie egy beteg gyóntatására és engedelmességből el is ment; és íme visszatérvén, még mindig szobájában lelte Máriát; megvárta őt és igen megdicsérte engedelmességét. Ellenben igen megkorholt egy másik szerzetest, aki, mikor ebédre csöngettek, nem szakította félbe áhítatgyakorlatát. Szent Brigitával pedig egyszer azok biztonságáról beszélgettek, akik engedelmesek lelkiatyjuknak s így szólt: Az engedelmesség mindenkit bevezet a dicsőségbe. Néri Szent Fű-

löp pedig azt szokta volt mondaní, hogy Isten nem kér számadást tölünk afelöl, amit engedelmességből teszünk, hisz ő mondotta: „Aki titeket hallgat, engem hallgat és aki titeket megvet, engem vet meg.” (Lk. 10, 16.) Az Isten szentséges Anyja kijelentette Szent Brigittának: Engedelmességem jutalmául olyan nagy kegyelmet nyertem Istentől, hogy nincs oly szennyes bűnös, ki, ha hozzám folyamodik a javulás erősfogadásával és töredelmes szívvel, bocsánatot ne nyerne.

Királynénk és Anyánk! Kérd Jézust érettünk és engedelmességed érdemeiért nyerd meg nekünk, hogy hűségesen engedelmeskedjünk az ő szent akarátának és lelkiatyánk parancsainak. Amen.

IX.

MÁRIA BÉKETŰRÉSE

E föld az érdemgyűjtés helye, joggal nevezhetjük tehát a siralom völgyének, mert itt minden embernek szenvednie kell és csakis béketűrésünk által juthat el lelkünk az örök életre, miként Urunk is mondotta: Béketűrésben bírjátok lelketeket. (Lk. 21, 19.)

Isten a Szentséges Szűz Máriát az összes erények példaképeül adta, de főképen mégis a béketűrésre. Szalézi Szent Ferenc Jézus Krisztusnak a kánai menyegzőn adott feleletére célozva azt mondja, hogy a Szentséges Szűznek adott eme felelete: „Mi közöm nekem és neked asszony hoz-

zá,” mintegy lekicsinylése volt az ő kérésének; de csakis azért, hogy Szentséges Anyjának békés türesét így például állíthassa elénk.

De minek a felsorolás? Hisz Máriának egész élete folytonos béketűrés volt, mert mint az angyal kijelentette Szent Brigittának, a Szentséges Szűznek mindig volt valami szenvednivalója: Miként a rózsa tövisek között szokott fölnevelkedni, úgy e tisztelendő Szűz is e világon a keserőségek közepette növekedett.

Már a Megváltó kínjai iránti részvéte is a béketűrés vértanújává avatta; azért mondja Szent Bonaventura: Keresztre feszített foganta a keresztrefeszítettet. Már említettem, mikor Mária fájdalomairól beszéltem, hogy mily sokat kiállott Egyiptomba utazása és otlléte alatt, valamint azidő alatt, melyet szent Fiával Názáretben

töltött. Legyen azért elég megemlékeznünk egyesegyedül a Kálvárián haldokló Jézusról, s kísérvük figyelemmel, mit tett ott Mária és ebből eléggé fölismerhetjük azt, hogy mily állhatatos és magasztos volt az ő béketűrése.

„Álla Jézus keresztje mellett az ő Anyja.” Ekkor lett ő eme béketűrésnek érdeméből a mi anyánkká, hogy a kegyelem életére szüljön minket. Anyánkká lett Mária, mondja Nagy Szent Albert, együtttérzésével, szenvedésével szült minket fiaivá.

Ha tehát Mária valódi gyermekei akarunk lenni, kell, hogy követni igyekezzünk őt a béketűrésben. Ugyan mi által szerezhetünk több érdemet e földön és dicsőséget a másokban, mint a szenvedéseink békés eltűrése által, mondja Szent Cyprián.

Ozeásnál mondja Isten: Besövés-

nyezem a te utadat tövisekkel. (Oz. 2, 6.) És Szent Gergely hozzáteszi: A választottak útjai tövisekkel vannak sövényezve.

Miként a tövises sövény megőrzi a szőlőt, úgy Isten is viszontagságokkal veszi körül az ő szolgálait, hogy a földhöz ne tapadjanak. Szent Cyprián ennek alapján arra a következtetésre jut, hogy a béketűrés az, mely a bűnöst megszabadítja a pokoltól. A béketűrés tart meg minket. És a béketűrés az, mely szentekké tesz. A béketűrés pedig a tökéletességre viszi a cselekedetet. (Jak. 2, 4.) Ez ad erőt nekünk, hogy békén viseljük el a keresztek és mindent, amit Isten csak reánk bocsát, úgymint a betegségeket, szegénységet, stb., valamint az emberek okozta üldözéseket, sérelmeket stb.

Szent János az összes szenteket pálmával kezükben látta, a pálma

pedig a vértanúság jele. Ezek után láték nagy sereget... pálmákkal kezükben; (Jel. k. 7, 9.) jeléül annak, hogy mindazoknak, kik a fölnöttek közül üdvözülnek, akár vérök ontásával, akár béketűrésük által vértanúkká kell lenniök.

Igazán felkiálthatott tehát örömeben Szent Gergely: Vas-kíntószerszámok nélkül is vértanúkká lehetünk, csak őrizzük meg a béketűrést. Ha ez élet kínjait elszenvedjük, Szent Bernát mondásaként: türelmesen, készségesen és örömet, ó akkor mily nagy jutalom vár reánk az égben az Istenért elszenvedett összes kínokért!

Ez lelkesítette az apostolt: Ami most a nyomorúságunkban egy szempillantásnyi és könnyű, a dicsőségnek mód felett örökkévaló nagyságát eszközli bennünk. (Kor. II. 4, 17.)

Szép intelmeket adott nekünk

erre vonatkozólag Szent Terézia: Aki átkarolja a keresztet, nem érzi azt. És ismét: mihelyt eltökéljük magunkat a szenvedésre, megszűnnek a kínok. Mikor pedig igen reánk nehezednek a keresztek, folyamodjunk Máriához, kit az anyaszentegyház a szomorúak vigasztalójának nevez. Damascén Szent János szerint pedig: Ő az összes fájdalmas szívek orvossága.

Ó én édességes Nagyasszonyom! te ártatlan létedre oly béketűréssel szenvedtél és én, pokolra méltó bűnös még vonakodnék szenvedni? Anyám, minden erőmből e kegyelemért esdek hozzád, nem azért, hogy megszabaduljak a keresztektől, hanem, hogy béketűréssel elszenvedjem. Jézus iránt való szeretetedre kérek, nyerd meg számomra e kegyelmet Istentől: és bizodalommal remélem.

X.

MÁRIA IMÁDSÁGSZERETETE

A Boldogságos Szűznél tökéletesebben még egyetlen lélek sem követte Megváltónk e nagy intelmét: „Szükség mindenkor imádkozni és meg nem szünni.” (Lk. 18, 1.) Senki mástól jobb példát nem vehetünk és inkább el nem tanulhatjuk annak szükségét, hogy az imádságban állhatatoskodnunk kell, mint Máriától, úgymond Szent Bonaventúra: „Mária példát adott, melyet követni kell és tőle meg nem szünni.”

Nagy Szent Albert is tanusítja, hogy Isten szentséges Anyja az imádság erényében Jézus Krisztus után a legtökéletesebb volt, sokkal tökéletesebben gyakorolta, mint az összes szentek, akik valaha éltek s még élni fognak. Elsősorban azért, mert imája szakadatlan és állhatatos volt. Ugyanis életének első pillanatától fogva és egész életén át elméje tökéletes használatának örvendett és ennek következtében imádkozott is.

Épen azért, hogy imaéletét minél tökéletesebbé tegye, már mint hároméves leányka a templom magányában kívánt elrejtőzni. A templomban ugyanis három különböző idő volt az imádságra rendelve, sőt miként Szűz Szent Erzsébetnek maga megmondotta, mindig fölkelt éjfélkor és elment a templomba, hogy az oltár előtt imádkozzék.

Ugyane célból, miként Gerson mondja, hogy t. i. Jézus kínszenvedéséről mindenkor elmélkedhessék, gyakran fölkereste születése, kínszenvedése és eltemetése helyét.

Ezenfölül imájában teljesen fegyelmezett elméjű volt, mentes minden elszórakozástól és minden rendetlen vonzalomtól. Karthausi Szent Dénes mondja: „A Szent Szűz elméjét nem zavarta semmiféle rendetlen gerjedelem, a szemlélődés világosságától nem vonta el őt semmiféle szórakozottság, sem bármi külső elfoglaltság.”

És épen, mert oly szeretettel viseltetett a Szentséges Szűz az imádság iránt, olyannyira szerette a magányt, hogy mint Szent Briggittának mondotta, időközönként még szent szüleitől is elvált.

Szent Jeromos Izajás ez igéire:

„Ime egy Szűz fogan és fiat szül és neve Emánuelnek fog hivadni” (Iz. 7, 14.) érdekes megjegyzést tesz és azt mondja, hogy a Virgo szó zsidó eredetije tulajdonképpen visszavonult — elzárkózott Szűzet jelent; így tehát már a próféta megjövendölte Máriának magányszeretetét.

Azt mondja Richárd, hogy az angyal is azért üdvözölte így: „Az Úr teveled!” mert a magányt fölöttebb szerette.

Azért állítja Ferreri Szent Vince is, hogy Isten Szentséges Anyja soha ki nem ment a házból, ha csak a templomba nem: és akkor is fegyelmezet: elmével ment, szemeit pedig mindig a földre sütötte. Azért ment sietve Erzsébet látogatására is, hogy ebből Szent Ambrus szerint megtanulhassák a szűzek, miként kell kerülniök a nyilvánosságot.

Szent Bernát azt állítja, hogy Mária az imádság és magány szeretete miatt mindig kerülni igyekezett minden érintkezést, beszélgetést az emberekkel. Ezért a Szentlélek is gerlicének nevezi: „Szépek orcáid, mint a gerlicéi.” (Én. 1, 9.) A gerlice magányosan él és az Istennel való egyesülést jelenti. A Szentséges Szűz oly magányosan élt e világon, mintha csak remeteségben élt volna, azért mondatik róla: „Kicsoda ez, ki feljő a pusztából, mint füstoszlop?” (Én. 3, 6.) Rupert apát pedig e megjegyzést fűzi hozzá: „Mint ilyen jöttél föl a pusztából, remetelelkületű lévén.”

Azt mondotta Philo, hogy Isten nem beszél a lélekkel egyebütt, csakis a magányban: „Dei sermo amat desertá.” Jóságos Istenünk is megmondotta ezt Ozeás által: „A pusztába viszem őt és szívéhez

szólok.” (Oz. 2, 14.) Ezért kiáltott föl Szent Jeromos: „Ó szent magány. hol Isten családiásan elbeszélget és társalog az övéivel!” Miért? „Mert — úgymond Szent Bernát — a magány és a magányban honoló csend, mintegy kényszerítik a lelket, hogy gondolataival elhagyja a földet és a mennybéli javokról elmélkedjék.”

Szentséges Szűz, nyerd meg számmunkra az imádság és magány szeretetét, hogy elszakadva a földiektől, menten a teremtmények szeretetétől, epedhessünk Isten után a mennyekbe, hol reméljük őt majdan látni, mindenkor dicsérni és a te Fiad Jézussal téged mindörökké dicsőíteni. Amen.

„Jöjjetek át hozzám mindnyájan, kik engemet kívántok és gyümölcseimmal teljete be.” (Sir. 24, 26.) Mária gyümölcsei az ő erényei.

Sem előtted nem volt tehozzád
hasonló.

Sem utánad nem jött tehozzád
hasonló.

Úr Krisztusnak csak egyedül
Te tetszettél példa nélkül.

(Sedulius.)

TARTALOMJEGYZÉK

Mária alázatossága . . .	11
Mária Isten iránti szeretete	26
Mária felebaráti szeretete .	40
Mária hite	47
Mária reménye .	55
Mária tisztasága .	61
Mária szegénysége .	70
Mária engedelmissége	76
Mária béketűrése	83
Mária imádságszeretete .	89

Lelkiélet kis könyvei.

6. Székely László

Énekek éneke

Ára 60 fillér.

7.

Igy imádkozzatok

Ára 1 pengő.

8.

Avancinus M.

A gyermek Jézus

Elmélkedések Advent első vasárnapjától
hetvenedvasárnapig

Ára 1 pengő.

9.

Avancinus M.

A szenvedő Jézus

Elmélkedések hetvenedvasárnaptól húsvétig

Ára 1 pengő.

10.

Avancinus M.

A megdicsőült Jézus

Elmélkedések húsvétól pünkösd után 4.
vasárnapig

Ára 1 pengő.

